

Σεραφεΐμ Πειραιώς: «Να σταματήσουν οι άκαρποι διάλογοι με τους αιρετικούς»

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς](#)

Στην αίρεση του Οικουμενισμού αναφέρεται στην ποιμαντορική του εγκύκλιο για την Κυριακή της Ορθοδοξίας ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφεΐμ. Με αφορμή βεβαίως τη μεγάλη αυτή γιορτή για την οικουμενική Ορθοδοξία, ο Σεβασμιώτατος μιλάει για το χρέος του Χριστιανού να διαφυλάττει την αλήθεια και ζητά να διακοπούν οι άκαρποι κι επιβλαβείς διάλογοι με τους αιρετικούς.

Διαβάστε την εγκύκλιο:

Τέκνα μου αγαπητά και περιπόθητα,

Η σημερινή ημέρα, Κυριακή της Ορθοδοξίας, είναι μία ιδιαίτερα χαρμόσυνη και πανηγυρική ημέρα για όλη την ανά την οικουμένην Ορθοδοξία. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά το συναξάριο της ημέρας, η αγία μας Εκκλησία εορτάζει την «αναστήλωσιν των αγίων και σεπτών εικόνων, γενομένην παρά των αιμνήστων Αυτοκρατόρων Κωνσταντινουπόλεως, Μιχαήλ και της μητρός αυτού Θεοδώρας,

επί πατριαρχείας του αγίου και ομολογητού Μεθοδίου». Γενικότερα όμως, ως ημέρα αφιερωμένη στην Ορθόδοξη Εκκλησία μας, εορτάζουμε την νίκη και τον θρίαμβό της απέναντι σε κάθε αίρεση διά μέσου των αιώνων, όπως αυτή κατά τρόπο θριαμβευτικό και πανηγυρικό καταγράφεται στο Συνοδικό της Ορθοδοξίας: «Οι Προφήται ως είδον, οι Απόστολοι ως edίδαξαν, η Εκκλησία ως παρέλαβεν, οι διδάσκαλοι ως εδογμάτισαν, η Οικουμένη ως συμπεφρόνηκεν, η Χάρις ως έλαμψεν, η αλήθεια ως αποδέδεικται, το ψεύδος ως απελήλαται, η σοφία ως επαρρησιάσατο, ο Χριστός ως εβράβευσεν, ούτω φρονούμεν, ούτω λαλούμεν, ούτω κηρύσσωμεν...». Γι' αυτό και οι περισσότεροι ύμνοι στην ασματική ακολουθία του Τριωδίου της ημέρας αυτής, αν προσέξουμε, έχουν πανηγυρικό και πασχάλιο χαρακτήρα: «Ουκέτι των ασεβών αιρετικών η οφρὺς αίρεται, η γαρ Θεού δύναμις την Ορθοδοξίαν εκράτυνεν». Αλλά και η λιτάνευση των αγίων εικόνων, που εδώ και αιώνες έχει καθιερωθεί, να τελείται την ημέρα αυτή γύρω από τους Ιερούς Ναούς και τα Μοναστήρια, όπως επίσης και τα αναθέματα, τα οποία αναγινώσκονται, όχι μόνον εναντίον των εικονομάχων αιρετικών, αλλά και κάθε αιρετικού, αισθητοποιεί ακριβώς ακόμη περισσότερο αυτή την διαχρονική νίκη της Ορθοδοξίας.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός, ότι η Εκκλησία ετοποθέτησε την εορτή αυτή μέσα στην περίοδο της νηστείας της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής και μάλιστα στην πρώτη Κυριακή αυτής. Το έκαμε αυτό για να μας διδάξη, ότι σε τίποτε δεν ωφελεί τον Χριστιανό ο αγώνας τον οποίο διεξάγει, για να νεκρώσει τα πάθη και να κάμει κτήμα του τις αρετές, αν παράλληλα δεν κρατά την ορθή πίστη, αν δεν ανήκει δηλαδή στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Έξω της Εκκλησίας δεν υπάρχει σωτηρία, έστω και αν ο άνθρωπος κατορθώσει με νηστείες και ασκητικούς αγώνες όλες τις αρετές. Μ' άλλα λόγια όσους ασκητικούς αγώνες και αν κάνομε, δεν τους δέχεται ο Θεός χωρίς την ορθή πίστη. Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέγει σ' ένα λόγο του: «Μένε εις την Εκκλησίαν και ου προδίδοσαι από της Εκκλησίας. Εάν δε φύγης από Εκκλησίας ουκ αιτία η Εκκλησία. Εάν μεν γαρ ης έσω, ο λύκος ουκ εισέρχεται, εάν δε εξέλθης έξω, θηριάλωτος γίνη. Αλλ' ου παρά την μάνδραν τούτο, αλλά παρά την σην μικροψυχίαν. Εκκλησίας γαρ ουδέν ίσον». Μη φύγης, λέγει ο άγιος, από την Εκκλησία και δεν πρόκειται να προδοθής ποτέ από αυτήν. Εάν όμως φύγης, η αιτία δεν οφείλεται στην Εκκλησία. Εάν μείνης μέσα σ' αυτήν, ο λύκος της αιρέσεως δεν τολμά να σε βλάψη, εάν δε εξέλθης, θα σε κατασπαράξη και αυτό θα οφείλεται στην ιδική σου μικροψυχία. Τίποτε δεν είναι ίσο με την Εκκλησία.

Στο Γεροντικό αναφέρεται ένα πολύ χαριτωμένο περιστατικό, που υπογραμμίζει ακριβώς αυτή την αλήθεια. Κάποτε επισκέφθηκαν μερικοί ασκητές τον αββά Αγάθωνα, που ήταν ξακουστός για την μεγάλη διάκριση που είχε. Θέλοντας λοιπόν να τον δοκιμάσουν αν οργίζεται τον ρώτησαν: «Εσύ είσαι ο Αγάθων, που λένε πως είσαι πόρνος και

υπερήφανος;» -«Ναι, αδελφοί μου εγώ είμαι», απήντησε ο Γέροντας. Τον ρωτούν και πάλι: -«Εσύ είσαι ο Αγάθων ο φλύαρος και κατάλαλος;» -«Ναι, αδελφοί μου εγώ είμαι», είπε πάλι ο Γέροντας. Τον ρωτούν για τρίτη φορά: -«Εσύ είσαι ο Αγάθων ο αιρετικός;» Τότε ο Γέροντας αποκρίθηκε: «Όχι, δεν είμαι αιρετικός». Οι ασκητές τον ρώτησαν να τους πει, γιατί όσα του έλεγαν πρώτα τα παραδεχόταν για τον εαυτό του, ενώ τον λόγον αυτόν με την κατηγορία του αιρετικού δεν τον δέχθηκε. Και ο άγιος εκείνος γέροντας τους απήντησε: «Τα πρώτα εμαυτώ επιγράφω. Όφελος γαρ εστί τη ψυχή μου. Το δε αιρετικός, χωρισμός εστι από του Θεού, και ου θέλω χωρισθῆναι από Θεού». Τα πρώτα τα παραδέχομαι, διότι φέρνουν ωφέλεια στην ψυχή μου διά την ταπείνωσιν που υφίσταμαι, το να δεχθώ όμως, ότι είμαι αιρετικός είναι χωρισμός από τον Θεό και εγώ δεν θέλω να χωριστώ από τον Θεό. Οι ασκητές τότε θαύμασαν την πνευματική σοφία και διάκριση του γέροντα και έφυγαν πνευματικά οικοδομημένοι.

Οι άγιοι Πατέρες, οι οποίοι αγωνίστηκαν εναντίον των αιρέσεων, έκαναν μεγάλους αγώνες για να διαφυλάξουν ανόθευτη και απαραχάρακτη την αλήθεια της πίστεως, όπως ο Κύριος την απεκάλυψε, όπως οι απόστολοι την edίδαξαν και όπως η Εκκλησία την παρέλαβε. Αν ρίξουμε μία ματιά στην εκκλησιαστική μας ιστορία, θα διαπιστώσουμε, ότι πολλοί από αυτούς εφυλακίστηκαν, άλλοι καθαιρέθηκαν, άλλοι edιώχθηκαν, υβρίστηκαν και συκοφαντήθηκαν, υπέμειναν βασανιστήρια και μερικοί από αυτούς εθυσίασαν την ζωή τους. Το γεγονός αυτό δείχνει ακριβώς πόσο μεγάλη ευασθησία είχαν και πόση σημασία έδιναν στις δογματικές αλήθειες της πίστεως και σε κάθε αιρετική απόκλιση. Η ευαισθησία τους αυτή οφείλεται στο ότι είχαν συνειδητοποιήσει, ότι έκπτωση από την αλήθεια της πίστεως, σημαίνει μετάπτωση στην κατάσταση της αιρέσεως, σημαίνει θάνατο πνευματικό και απώλεια της σωτηρίας. Είχαν ακόμη επισημάνει με τον πλούσιο φωτισμό της Χάριτος του αγίου Πνεύματος, που είχαν μέσα τους, ότι ακόμη και ελάχιστη απόκλιση από το ορθό δόγμα έχει καταστρεπτικές συνέπειες, σύμφωνα με τον λόγον του Κυρίου «ος εάν ούν λύση μίαν των εντολών τούτων των ελαχίστων και διδάξη ούτω τους ανθρώπους, ελάχιστος κληθήσεται εν τη βασιλεία των ουρανών», (Ματθ.5,19). Επίσης και ο Απόστολος Παύλος στην προς Γαλάτας επιστολή του υπογραμμίζει την ίδια αλήθεια, όταν λέγει «αλλά και εάν ημείς η άγγελος εξ ουρανού ευαγγελίζεται υμίν παρ' ο ευηγγελισάμεθα υμίν, ανάθεμα έστω» (Γαλ. 1,8). Επομένως στα θέματα της πίστεως δεν χωράει συγκατάβασις, δεν χωράει οικονομία και κανείς δεν έχει το δικαίωμα να προσθέσει, η να αφαιρέσει ούτε το ελάχιστο από το περιεχόμενο της θείας αποκαλύψεως, από την μόνην σώζουσαν αλήθεια της Ορθοδοξίας.

Οι αλήθειες της πίστεως δεν είναι απλές δογματικές προτάσεις, που διατυπώθηκαν σε άγιες Συνόδους, Οικουμενικές και Τοπικές, αλλά όροι ζωής, που παραπέμπουν στο ήθος και στην ίδια την ζωή της Εκκλησίας. Το δόγμα είναι τόσο άρρηκτα συνδεδεμένο με το ήθος, έτσι ώστε

αλλοίωση του ενός να επιφέρει αναπόφευκτα αλλοίωση και καταστροφή και του άλλου: «Ὡσπερ δόγματα πονηρά βίον ακάθαρτον εισάγειν εἰώθεν, οὕτω και διεφθαρμένος βίος πονηρίαν δογμάτων πολλάκις ἔτεκεν», παρατηρεῖ ο ἅγιος Ἰωάννης ο Χρυσόστομος. Το Πνεῦμα το ἅγιον εἶναι το Πνεῦμα της αληθείας, το οποίο ἀπὸ την ἡμέρα της Πεντηκοστής εξακολουθεῖ να παραμένει μέχρι σήμερα μόνον ἐντὸς της Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπειδὴ ακριβῶς μόνον Ἀυτὴ διετήρησε ἀναλόιωτο και ἀμετάβλητο τον θησαυρό της πίστεως. Ἀυτό το Πνεῦμα την καθιστὰ «στύλο και ἐδραῖωμα της αληθείας» (Α΄ Τιμ. 3,15), καθοδηγεῖ Ἀυτὴν «εἰς πάσαν την ἀλήθειαν», (Ἰω. 15,26), ενεργεῖ διὰ των μυστηρίων και ἀπεργάζεται την σωτηρία και τον ἁγιασμό των πιστῶν μόνο μέσα στους κόλπους της.

Ὡστόσο οἱ ἅγιοι Πατέρες δεν ἀγωνίστηκαν μόνο για την καταπολέμηση των αἱρέσεων και τη διατύπωση και διαφύλαξη των δογμάτων, των αληθειῶν της πίστεως. Πριν ἀπ' ὅλα ἀγωνίστηκαν να βιώσουν τις ἀλήθειες της πίστεως. Δεν εἶχαν μόνο την Ὁρθοδοξία, εἶχαν και την Ὁρθοπραξία. Ἐτήρησαν με ἀκρίβεια τις δεσποτικές ἐντολές και ευρήκαν μέσα σ' αὐτές τον Χριστό, την μόνη ἀλήθεια, ως ἀνεκτίμητο θησαυρό, ὅπως ακριβῶς τον ευρήκε ο Φίλιππος, για τον οποίο κάνει λόγο το ευαγγελικό ἀνάγνωσμα της ἡμέρας αὐτῆς. Ο Φίλιππος ἀπὸ την μικρὴ ἐμπειρία που εἶχε ἀποκομίσει ἀπὸ την συναναστροφή του με τον Χριστό, εἶχε βεβαιωθεῖ βαθειά μέσα στην ψυχὴ του, ὅτι Ἀυτός εἶναι Ἐκεῖνος, για τον οποίο ομίλησαν οἱ προφῆτες. Ἀυτός εἶναι Ἐκεῖνος, τον οποίον ἐπερίμεναν, ο Μεσσίας, ο Υἱός του Θεοῦ. Γι' αὐτό και ἔτρεξε ἀμέσως στον φίλο του τον Ναθαναήλ, για να τον καταστήσει συγκοινωνό και συμμέτοχο αὐτῆς της χαράς, αὐτοῦ του θησαυροῦ. Και ὅταν ἐκεῖνος ἐξέφρασε ἐπιφυλάξεις, του εἶπε: «Ἐρχου και ἶδε». Ἐλα και δεσ μόνος σου. Ἐλα να βεβαιωθεῖς ἐκ πείρας. Ο Φίλιππος δεν προσπαθεῖ να τον πείσει με ἐπιχειρήματα και περιγραφές, διότι δεν θα φέρουν κανένα ἀποτέλεσμα. Μόνο με την πείρα θα βεβαιωθεῖ. Και ὅταν στη συνέχεια συναντήθηκε με τον Χριστό και βεβαιώθηκε ἐκ πείρας, ὅτι αὐτός εἶναι ο Μεσσίας ἀμέσως τον ομολόγησε: «Ραββί, συ εἶ ο Υἱός του Θεοῦ, συ εἶ ο βασιλεὺς του Ἰσραήλ». Ἀυτὴν ακριβῶς την ἐμπειρία της προσωπικῆς παρουσίας του Χριστοῦ μέσα στις ψυχές των εἶχαν και οἱ ἅγιοι Πατέρες και πρὸς αὐτὴν καλοῦσαν κάθε καλοπροαίρετον ἄνθρωπον. Εδίδασκαν ἔργω και λόγῳ, ὅτι ἡ χριστιανικὴ ζωὴ στο ἐσώτατο εἶναι της δεν εἶναι φιλοσοφίες και θεωρίες, δεν εἶναι ἓνα σύστημα ιδεῶν. Εἶναι ἐμπειρία Χριστοῦ, εἶναι ἐμπειρία Θεῆς Χάριτος, ἐμπειρία θεώσεως.

Το δεύτερο χρέος μας εἶναι να διαφυλάξωμε ὅλοι μας, κλήρος και λαός, τον θησαυρό της Ὁρθοδόξου πίστεως ως κόρην οφθαλμοῦ, ἀνόθευτο και ἀναλλοίωτο ἀπὸ κάθε αἱρετικὴ διδασκαλία και πλάνη. Το καθήκον αὐτό εἶναι

σήμερα περισσότερο αναγκαίο και επιτακτικό από κάθε άλλη φορά, διότι και σήμερα η Εκκλησία μας βάλλεται και πολεμείται από πολλές σύγχρονες αιρέσεις, μια από τις οποίες, η πιο επικίνδυνη, είναι η παναίρεση του Οικουμενισμού, όπως την χαρακτήρισε μία μεγάλη οσιακή μορφή του περασμένου αιώνα, ο Σέρβος καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου, άγιος Ιουστίνος ο Πόποβιτς. Η φοβερή αυτή αίρεση, προϊόν των συγχρόνων συγκρητιστικών τάσεων θρησκευτικής ενοποιήσεως της ανθρωπότητας, ανέπτυξε μέσα στους κόλπους της διάφορες αιρετικές θεωρίες, όπως οι θεωρίες των κλάδων, του δογματικού μινιμαλισμού, της βαπτισματικής ενότητας, των αδελφών Εκκλησιών, των δύο πνευμόνων, της μεταπατερικής θεολογίας, της διευρυμένης Εκκλησιολογίας κ.α., οι οποίες είναι ασυμβίβαστες με την δογματική διδασκαλία της Εκκλησίας μας και με την διαχρονική πίστη της ότι μόνη Αυτή αποτελεί την Μία, Αγία, Καθολική, και Αποστολική Εκκλησία, όπως άλλωστε ομολογούμε στο σύμβολο της Πίστεως. Μέσω των αιρετικών αυτών θεωριών η ακρίβεια των δογματικών αληθειών της πίστεως, για τις οποίες, όπως προαναφέραμε, πολλούς αγώνες και θυσίες έκαναν οι άγιοι Πατέρες μας, σμικρύνεται, σχετικοποιείται και υποβιβάζεται. Η επιστροφή των ετεροδόξων αιρετικών στην Ορθόδοξη πίστη και Αποστολική Παράδοση, δεν θεωρείται πλέον απαραίτητη προϋπόθεση για την ένωση των Εκκλησιών. Οι αγώνες των μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας μας και ιδίως του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, μεγάλου Φωτίου και αγίου Μάρκου του Ευγενικού, που αγωνίστηκαν εναντίον του Παπισμού, ακυρώνονται και αποδοκιμάζονται στην πράξη. **Τα αντιαιρετικά τους συγγράμματα, με τα οποία κατέδειξαν τις πλάνες του, παραμερίζονται και υιοθετείται η καινοφανής αντίληψη, ότι οι δογματικές μας διαφορές προς τους κακοδόξους και αιρετικούς αποτελούν ποικιλία διαφόρων παραδόσεων, ώστε να παύσουν να αποτελούν φραγμό προς την επιχειρούμενη «ένωση». Προωθείται έτσι μία επιφανειακή, επικοινωνιακού χαρακτήρος ενότητα ουνιτικού τύπου, παρά τις τεράστιες δογματικές διαφορές, που μας χωρίζουν, ώστε τελικά να παρουσιάζονται ως «αδελφές Εκκλησίες» με Ορθόδοξη πίστη και έγκυρα μυστήρια.** Κατ' αυτόν τον τρόπο όμως η πλάνη της αιρέσεως γίνεται σεβαστή, τοποθετείται δίπλα στην αλήθεια ως ισότιμη και ισόκυρη με αυτήν και τελικά αναμιγνύεται μ' αυτήν σε μία άμικτη μίξη. Ποια κοινωνία όμως μπορεί να υπάρξει μεταξύ αληθείας, που είναι φως και ψεύδους, που είναι σκότος; «Τις κοινωνία φωτί προς σκότος;», επιβεβαιώνει ο απ. Παύλος, (Β' Κορ.6,14).

Όμως η παναίρεση αυτή δυστυχώς δεν περιορίστηκε μόνο σε διαχριστιανικό επίπεδο. Πολύ σύντομα επεκτάθηκε, όπως ήταν αναμενόμενο και σε διαθρησκευτικό. Το διαθρησκευτικό άνοιγμα της Ορθοδοξίας προς τις άλλες θρησκείες επιδιώχθηκε με διμερείς και πολυμερείς Διαθρησκευτικές Συναντήσεις,

Διαλόγους και Συνέδρια, αποτελεί δε έναν από τους ουσιωδέστερους στόχους του Διαθρησκειακού Οικουμενισμού. Οι μέχρι τώρα γενόμενοι διάλογοι όχι μόνον δεν έφεραν κανένα αποτέλεσμα, αλλά αντιθέτως οδήγησαν αναπόφευκτα σε προϊούσα φθορά και διάβρωση του Ορθοδόξου φρονήματος, σε συμβιβασμούς και ανεπίτρεπτες υποχωρήσεις στο δόγμα και στην εκκλησιαστική μας αυτοσυνειδησία. Με επιπολαιότητα οι Ορθόδοξοι αντιπρόσωποι στους Διαλόγους αυτούς, μη έχοντας αγιοπνευματικές εμπειρίες, άπλωσαν γέφυρες, μικρές και ανεπαρκείς, για να γεφυρώσουν τεράστια χάσματα και να εκμηδενίσουν αποστάσεις και διαφορές, πολύ σημαντικές στο δόγμα και στο ήθος των θρησκειών.

Παραθεώρησαν όμως το γεγονός, ότι η αλήθεια με την αίρεση δεν έχουν ποσοτική διαφορά. Η αίρεση δεν έχει απλώς λιγότερη αλήθεια, ώστε με κάποια προσθήκη να γίνει κι αυτή Ορθοδοξία. Η αίρεση όσο μικρή και αν φαίνεται, είναι πλάνη, είναι σκοτάδι και αμαρτία και θάνατος. Ο πνευματικός θάνατος που προξενεί η αίρεση, δεν παίρνει βελτίωση να γίνει λιγότερο θάνατος και κατόπιν ζωή. Έτσι φθάσαμε στο τραγικό φαινόμενο να διατυπώνονται από Ορθοδόξους εκπροσώπους, αντορθόδοξες δηλώσεις και να υπογράφονται κείμενα κοινής αποδοχής με τους αιρετικούς, ξένα προς την παράδοση και την δογματική διδασκαλία της Εκκλησίας μας.

Δυστυχώς η φοβερή αυτή πολυαίρεση, που κυριάρχησε σ' όλη την διάρκεια του 20ου αιώνας, έφθασε πλέον στο αποκορύφωμά της στις αρχές του 21ου αιώνας με την «Σύνοδο» της Κρήτης το 2016. Η «Σύνοδος» αυτή, όπως ομολογούν καταξιωμένες προσωπικότητες, που ασχολήθηκαν με τα συνοδικά της κείμενα, υπήρξε ένα κατ' εξοχήν συγκλονιστικό εκκλησιαστικό γεγονός, διότι δεν κατεδίκασε τις εν χώρῳ και χρόνῳ υφιστάμενες αιρέσεις, ψευδοθρησκείες και παραθρησκευτικά φαινόμενα, ως υποχρεούτο εκ των Θείων και ιερών Κανόνων. Ένα γεγονός που προκάλεσε οδυνηρό πλήγμα στο σώμα της Εκκλησίας. Ένα γεγονός που σήμανε την συνοδική νομιμοποίηση της παναιρέσεως του Οικουμενισμού και γέμισε με απερίγραπτη θλίψη την θριαμβεύουσα και την στρατευομένη Εκκλησία του Χριστού.

Το γεγονός ότι η φοβερή αυτή αίρεση εξακολουθεί όχι μόνον να υφίσταται, παρ' όλο που πέρασαν περισσότερα από 100 χρόνια από της εμφανίσεώς της, αλλά και να εξαπλούται επικίνδυνα όλο και περισσότερο, υπογραμμίζει το χρέος όλων μας, για την αποτελεσματική καταπολέμησή της. Είναι ανάγκη όλοι μας να επαγρυπνούμε και να διακρίνουμε τα «σημεία των καιρών» (Ματθ. 16,3). Να μείνουμε ανυποχώρητοι και ασυμβίβαστοι στην υπεράσπιση της Αληθείας, που είναι ο ενυπόστατος Χριστός ζητούντες την πανορθόδοξη Συνοδική καταδίκη της,

ανεπηρέαστοι από το πνεύμα της χαλαρότητας, του εφησυχασμού και του ενδοτισμού, το οποίον κυριαρχεί σήμερα σε πολλούς. Να συνειδητοποιήσουμε και να ευαισθητοποιηθούμε απέναντι στο σύγχρονο πολυκέφαλο θηρίο, την παναίρεση του Οικουμενισμού, που προετοιμάζει τον ερχομό της Νέας Παγκόσμιας Θρησκείας του Σατανά, και που με ύπουλο τρόπο έχει διεισδύσει στα σπλάγχνα της Ορθοδοξίας και την απειλεί θανάσιμα. Είναι ανάγκη προ παντός, να ενεργοποιηθούμε σ' ένα δυναμικότερο αντιαιρετικό αγώνα, ζητώντας, η Εκκλησία να επισημάνει τους φορείς της και να τους καλέσει σε μετάνοια. Τέλος να διακόψει η Εκκλησία τους μέχρι τώρα γενομένους ακάρπους και επιβλαβείς διαλόγους με τους αιρετικούς ετεροδόξους και ετεροθρήσκους κηρύσσουσα πως ο μόνος Σωτήρας είναι ο Κύριος Ιησούς Χριστός χωρίς τον οποίον δεν υπάρχει σωτηρία και ζωή.

Εύχομαι από καρδίας έτη πολλά και καρποφόρος η αρξαμένη Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή!

Έτη πολλά και εύδρομος η αρξαμένη Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή!

Μετά πατρικών ευχών

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

+ ο Πειραιώς ΣΕΡΑΦΕΙΜ